

## MEDIERØDDERNES TEMA-MANIFEST

Der er mange ting at holde styr på når man er på nettet eller mobilen. Nogle handler om ren sikkerhed, andre om at forstå de ting man faktisk siger ja til, når man bruger forskellige programmer og sidst, men ikke mindst, hvordan man er overfor hinanden når man 'er på'. Alt det, og meget mere, blev diskuteret på Medierøddernes workshop den 14. april 2011. Nedenfor kan du læse en opsummering af de emner, som Rødderne udvalgte som de vigtigste, når det handler om unge og online teknologier.

### RETTIGHEDER:

- **Hvem har ret til dine oplysninger? Og hvordan har de ret til at få ret til dine oplysninger?** Her blev der især snakket om det der hedder 'terms of use' (brugerbetingelser), som altid er kedelig lang, hvorfor ingen læser den, men blot klikker ja ud for. Men i disse tekster kan der stå alt muligt, som man ikke er klar over, man siger ja til. Der blev snakket om, at det i bund og grund er et tarveligt trick, der netop gør at man 'bare siger ja', fordi man ikke kan overskue at læse alle de sider med betingelser...

- **Reklamer/Annoncer på nettet:** Hvordan påvirkes vi af alle de forskellige former for reklamer som nettet har gjort muligt? Hvordan kan vi påkræve en ret (til at blive ladet i fred) for noget vi ikke er helt bevidste om? Hvor mange af ens informationer bør kunne bruges af andre til at målrette markedsføring?

### INFORMATIONER:

- **Kildekritik:** En vigtig egenskab når man er på nettet og finde informationer er, at man er i stand til at være kritisk overfor det man støder på. Dette gælder både, når man skal bekræfte rigtigheden af de oplysninger man finder på nettet, men også generelt i forhold til, hvordan man på længere sigt garanterer rigtigheden af de informationer og oplysninger, der findes på nettet. Her blev der blandt andet snakket om wikipedia, hvor et argument for wikipedia er, at alle kan bidrage med deres viden sådan, at der ikke sidder én og bestemmer, hvad der er sandt og falsk. Et andet argument imod var, at dem der skriver på wikipedia ikke altid er eksperter, hvorfor noget af det der står ikke er helt korrekt.

### NYE MULIGHEDER:

- **Nemmere at blive hørt og set:** nettet har gjort verden både mindre og meget større, fordi man faktisk kan nå ud til mange flere på én gang. Det er en fordel når man gerne vil dele sin musik, film, eller gøre opmærksom på sin virksomhed eller produkt. I det hele taget er der opstået helt nye selv-promoverings muligheder, som - hvis man behersker dem - kan gøre en stor forskel for, om man kommer igennem med det man gerne vil. Her blev der snakket om, at det også er vigtigt at fortælle denne historie for at gøre opmærksom på, at nettet rummer rigtig mange muligheder som kan være en stor fordel for børn og unge at kende til og beherske.

- **Store muligheder for brugerne:** Nettet har givet en stor magt til brugerne, der både selv kan lave nye programmer og applikationer, og samtidig hele tiden er med til at bestemme, hvad der er populært og skal udvikles, og hvad der er skidt og må skrottes... Her blev der også snakket om, hvordan det åbner op for at børn og unge, som jo netop bruger nettet meget, kan være med til at sætte dagsorden for, hvordan teknologierne skal indrettes og anvendes i fremtiden.

## **SIKKERHED:**

- **Privatlivsindstillinger:** fx blev det nævnt, hvordan det kan have ærgerlige konsekvenser, hvis andre tagger én på et billede på fb som ikke skulle være vist til nogen. Det kan være svært at styre ens sociale omdømme når andre kan gå ind og uploade billeder af én, tagge én eller skrive ting om én. Derfor er det vigtigt, at man har styr på sine privatlivsindstillinger, så man kan undgå at andre ser eller læser ting om/af én som de ikke skulle have set.

- **Aldersgrænser:** de aldersgrænser som der fx opstilles på fb stemmer ikke overens med de reklamer/annoncer som der udbydes. Fx vises der reklamer for spil som bl.a. er målrettet børn under 13 år. Der er altså noget der ikke hænger sammen med fb's udmelding om at man skal være 13 for at have en profil, og så de reklamer/annoncer som de tillader.

- **FB Profil til børn og unge under 13 år:** Det blev foreslået, at man laver en særlig profil til børn og unge, der i større grad tilpasses i sit indhold, så den fx ikke viser uegnede/uacceptable reklamer. Der bør etableres et større sikkerhedsnet omkring disse profiler (det er ikke nok at profilen pr. default vælger de mest sikre indstillinger - der skal oprettes særlige kriterier for en profil for børn og unge).

- **Facebook's rettigheder:** Der er flere der har oplevet at blive anmodet om at sende kopier af ens id ind til fb for at bekræfte, at man er den man er. Det opleves som en grænseoverskridende anmodning og det bør overvejes om fb har ret til det. En anden ting er, at den måde som man kan anmelde andre på også kan misbruges som indirekte mobning, fx kan flere slå sig sammen om at 'rapportere' en anden person, hvorved dennes profil lukkes. Dette opleves som chikane, hvor fb er medaktør.

- **Spam, vejledning og opdateringer:** En vigtig og helt basal del af det at være sikker på nettet handler om at være opdateret med de nyeste sikkerhedsprogrammer. Men det handler også om, at der bør oplyses noget mere om, hvordan man gør det, så man måske i bedre grad kan undgå spam og andet ubehageligt på sin pc eller mobil.

## **SOCIALE RELATIONER ONLINE:**

- **Fremmedgørelse:** Der kan være en tendens til at man på nettet fremstiller sig selv overdrevent succesfuldt, hvilket medfører urealistiske forestillinger om, hvad og hvordan man 'bør være'. På den måde kan nettet også være med til at skabe en fremmedgørelse for sig selv og sine jævnaldrende, da man

hverken kan genkende sig selv eller de andre i de fremstillinger, der præsteres på sociale netværkstjenester. Her blev begrebet 'facebook- depression' blandt andet præsenteret.

- **Utroværdigt:** Nogen bruger nettet som en måde at 'slippe for' at skulle sige det i virkeligheden... det kan være for nemt at sige det på nettet, hvilket gør nogen ting sagt online utroværdige.

- **Overdreven kommunikation:** Der er en tendens til at man udtrykker sig meget tydeligt/overdrevent på nettet eller mobilen. Det kan godt være svært at leve op til i virkeligheden og kan skævvride nogle relationer. Grunden til, at man udtrykker sig meget kærligt online kan være, at det er fordi man er bange for at blive misforstået. Et andet argument lød, at det også kan være en følge af, at man er blevet fortalt, at det er meget vigtigt at chatte i en positiv tone.

### **TILGÆNGELIGHED:**

**Brugervenligt:** En god ting ved nettet er, at brugervenlighed belønnes, eftersom jo større efterspørgsel (fordi det er godt) også betyder billigere produkter. Derfor er der også hele tiden en udvikling henimod at gøre services og produkter både tilgængelige og brugervenlige. En general holdning var, at ting på nettet bør være enten gratis eller kun koste lidt.